

PRAVILNIK¹

O PROMETNIM ZNAKOVIMA I SIGNALIZACIJI NA CESTAMA, NAČINU OBILJEŽAVANJA RADOVA I PREPREKA NA CESTI I ZNAKOVIMA KOJE SUDIONICIMA U PROMETU DAJE OVLAŠTENA OSOBA

DIO PRVI- OPĆE ODREDBE

članak 1.

(Predmet Pravilnika)

Ovim Pravilnikom se propisuju vrsta, značenje, oblik, boja, dimenzije i postavljanje prometne signalizacije na cestama, znaci koje sudionicima u prometu na cestama daju ovlaštene osobe rukama, položajem tijela i posebnim uređajima za emitiranje zvučnih i svjetlosnih signala.

članak 2.

(Prometna signalizacija)

Prometnu signalizaciju cesta, u smislu ovog Pravilnika, čini:

- a) Vertikalna prometna signalizacija:
  - 1) znakovi opasnosti,
  - 2) znakovi izričitih naredbi,
  - 3) znakovi obavijesti,
  - 4) znakovi obavijesti za vođenje prometa,
  - 5) dopunske ploče i
  - 6) promjenjivi prometni znakovi.
- b) Horizontalna prometna signalizacija na kolniku i drugim površinama;
- c) Svjetlosna prometna signalizacija i svjetlosne oznake;
- d) Prometna oprema ceste:
  - 1) oprema za označavanje ruba kolnika,
  - 2) oprema za označavanje vrha prometnih otoka,
  - 3) oprema, znakovi i oznake za označavanje radova, prepreka i oštećenja kolnika,
  - 4) svjetlosni znakovi za označavanje radova, prepreka i oštećenja kolnika,

- 5) oprema za vođenje i usmjerivanje prometa u području radova na cesti, prepreka i oštećenja kolnika,
- 6) branici i polubranici,
- 7) prometna zrcala,
- 8) zaštitne odbojne ograde,
- 9) ograde protiv zasljepljivanja i
- 10) ublaživači udara.

clanak 3.

(Ispisivanje natpisa na znakovima)

- (1) Na prometnim znakovima natpisi se ispisuju latiničnim i ćiriličnim pismom, i to na taj način da natpisi budu ispisani prvo ćiriličnim pismom u Republici Srpskoj, a latiničnim pismom u Federaciji Bosne i Hercegovine. Redosljed pisama na natpisima na području Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine utvrđuje nadležno tijelo za pitanje prometa na području Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.
- (2) Natpisi na znakovima obavijesti se, u pravilu, ispisuju malim slovima.
- (3) Na prometne znakove se može upisati i naziv odredišta koje se nalazi u drugoj državi.
- (4) Uz odredište u drugoj državi obvezno se upisuje znak nacionalne autooznake.
- (5) Na prometni znak nije dozvoljeno ispisivati sadržaje koji nisu u funkciji ceste. Shodno tome, na prometnoj signalizaciji ne smiju biti ispisane niti turističke niti bilo koje druge odrednice, koje mogu remetiti funkciju prometne signalizacije.

clanak 4.

(Način izrade prometne signalizacije)

- (1) Prometna signalizacija se izrađuje na taj način da je njeno značenje stalno ili promjenljivo.
- (2) Površina znakova vertikalne prometne signalizacije izrađuje se od tvari reflektirajućih svojstava najmanje I klase, a za auto-cestu i cestu rezervirane za promet motornih vozila i brze ceste, najmanje II klase.
- (3) Boja poledine podloge znaka vertikalne prometne signalizacije mora biti siva, bez sjaja, kako bi se spriječilo odvratanje pažnje ili zasljepljivanje vozača.

clanak 5.

(Mogućnost osvjetljenja znaka)

(1) Prometni znakovi mogu biti izvedeni sa vlastitim izvorom svjetlosti (unutarnje osvjetljenje) ili vanjskim izvorom svjetlosti (osvijetljen izvana sa posebnom svjetiljkom).

(2) Prometni znakovi i znakovi sa promjenljivim porukama mogu biti izvedeni sa svijetlećim materijama na podlozi crne boje.

clanak 6.

(Obveza postavljanja reflektirajuće oznake)

Na signalizaciji i opremi za označavanje ruba kolnika za označavanje radova, prepreka, oštećenja kolnika i za vođenje i usmjeravanje prometa u području radova na cesti i zaštitnim ogradama moraju biti postavljene reflektirajuće oznake minimalno klase II.

clanak 7.

(Standardi za izradu i postavljanje znaka)

Prometni znakovi, signalizacija i oprema u potpunosti moraju biti izrađeni i postavljeni prema standardima koje važe u Bosni i Hercegovini.

clanak 8.

(Temelj za postavljanje prometnog znaka, signalizacije i opreme na cestama)

(1) Prometni znakovi, signalizacija i oprema na cestama postavljaju se na temelju prometnog projekta.

(2) Za postavljene znakove, signalizaciju i opremu prema stavku (1) ovog članka potrebno je dostaviti dokaz propisane retrorefleksije.

clanak 9.

(Postavljanje prometnih znakova na istom nosaču i dopunske ploče)

(1) Prometni znakovi koji se postavljaju na isti nosač moraju biti istih reflektirajućih svojstava.

(2) Dopunske ploče, koje bliže određuju značenje prometnog znaka kojem su dodane, sastavni su dio tog prometnog znaka ispod kojeg su postavljene.

clanak 10.

(Mjesto za postavljanje prometnih znakova)

(1) Prometni znakovi postavljaju se sa desne strane ceste uz kolnik u smjeru kretanja vozila.

(2) Ako na mjestu na kojem se postavlja prometni znak postoji opasnost da ga sudionici u prometu neće na vrijeme primijetiti zbog gustoće prometa ili zbog drugih razloga, prometni se znak postavlja i na suprotnoj, lijevoj strani ceste ili iznad kolnika.

(3) Prometni znakovi postavljaju se tako da ne ometaju kretanje vozila i pješaka.

članak 11.

(Visina za postavljanje prometnih znakova na cestama izvan naselja i u naseljima)

(1) Prometni se znakovi na cestama izvan naselja postavljaju na visini 1.2 do 1.4 m, osim znakova II-61, II-62 i II-63 (obvezni i dopušteni obilazak) kada se postavljaju na razdjelni otok, III-79 (planinski prijevoj), III-80 (rijeka), III-81 i III-82 (cestovni objekt), III-131 (broj međunarodne ceste), III-132 (broj autoceste), III-133 (broj brze ceste ili ceste rezervirane za promet motornih vozila), III-134 (broj regionalne ceste), III-135 (kilometarska oznaka za autocestu), III-136 (kilometarska oznaka dionice brze ceste ili ceste rezervirane za promet motornih vozila) i III-137 (oznaka dionice magistralne ili regionalne ceste) koji se postavljaju na visini od 80 do 120 cm.

(2) Prometni znakovi u naseljima smješteni uz kolnik postavljaju se na visini 0.30 do 2.20 m, a prometni znakovi smješteni iznad kolnika postavljaju se na visini 4.5 m i većoj.

(3) Visina iz stavka (1) i (2) ovog članka računa se od površine kolnika do donjeg ruba prometnog znaka, a ako se prometni znak postavlja zajedno sa dopunskom pločom, računa se do donjeg ruba dopunske ploče. Visina i položaj prometnog znaka moraju biti takvi da ne ugrožavaju kretanje pješaka i da ih pješaci i vozila ne zaklanjaju.

članak 12.

(Izuzeci za postavljanje prometnih znakova radi bolje uočljivosti)

U izuzetnim slučajevima, a radi bolje uočljivosti prometni znakovi se mogu postaviti na kontrastnim pločama bijele boje. U tom se slučaju na ploči može ispisati tekst koji objašnjava znak.

članak 13.

(Pravilo za postavljanje znakova na istom stubu)

(1) Na isti se stup mogu postaviti najviše dva prometna znaka.

(2) Znakovi I-25 (radovi na cesti), II-32 (zabrana pretjecanja), II-34 (ograničenje brzine), i skup znakova od II-52 do II-60 (obvezan smjer i dozvoljeni smjerovi) kod privremenog reguliranja prometa mogu biti postavljeni na postolja i uzdignuti najmanje 0.30 m iznad površine kolnika.

(3) Stubovi na kojima se postavljaju znakovi kojima se označavaju privremeni radovi i sl. (privremeno reguliranje) moraju biti obojeni naizmjeničnim poljima crvene i bijele boje tako da su polja široka po 25 cm.

(4) Znak III-124 (ploča za označavanje naziva ulica) može se postaviti i na građevinu uz cestu.

članak 14.

(Pravilo za postavljanje stubnog mjesta)

Stub prometnog znaka se, u pravilu, postavlja najviše 2 m od ruba kolnika. Horizontalno rastojanje između ruba kolnika i najbližeg ruba prometnog znaka mora iznositi najmanje 0.30 m.

clanak 15.

(Postavljanje prometnog znaka u izuzetnim slučajevima)

Prometni znak, u izuzetnim slučajevima, može biti postavljen:

- a) na konzolni nosač ako je tako postavljeni znak uočljiviji za sudionike u prometu,
- b) na semaforski stup, i to:
  - 1) znak II-1 (nailazak na cestu sa prvenstvom prolaza),
  - 2) znak II-2 (obvezno zaustavljanje)
  - 3) znak II-4 (zabrana prometa u jednom smjeru)
  - 4) znakovi II-52, II-53, II-54, II-55, II-56 i II-57 (obvezan smjer),
  - 5) znak II-64 (kružni tok prometa),
  - 6) znakovi III-2 i III-3 (cesta sa prometom u jednom smjeru),
  - 7) znak III-4 (cesta sa prvenstvom prolaza),
  - 8) znakovi III-86 i III-87 (cestokaz),
  - 9) znak III-88 (cestokaz za zračnu luku),
  - 10) znak III-112 (cestokaz obilaznice) i
  - 11) znak III-124 (ploča za označavanje naziva ulica).
- c) na ostale stubove uz cestu (npr. stupovi javne rasvjete).

 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>
 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>
 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>
 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>

 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>
 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>
 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>
 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>

 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>
 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>
 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>
 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>

 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>
 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>
 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>
 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>	 <small>XXXXXXXXXX</small>